

отримання точної і повної інформації щодо діяльності суддів; 2) сприяння підвищенню ефективності роботи суддів; 3) поширення серед громадськості соціально значущої функції судів; 4) підтримання іміджу суддівської діяльності та престижу роботи судді; 5) забезпечення прозорого відбору кадрів для судів, їх переміщення та іншого просування по службі; 6) підвищення рівня законності забезпечення прав і свобод громадян в діяльності суддів; 7) покращення умов та порядку надання суддівських послуг.

Зміст громадського контролю за діяльністю суддів проявляється у його процедурних формах та інституційних елементах. Інституційними елементами громадського контролю за діяльністю суддів є: суб'єкт, об'єкт, предмет та процедура його здійснення. Суб'єктами такого громадського контролю виступають громадяни та громадські об'єднання - неорганізована та організована громадськість. У якості об'єкту громадського контролю виступають самі судді, результати їх діяльності а також конкретні посадовці судової системи, або претенденти на посаду судді. Предметом громадського контролю є діяльність вказаних об'єктів з реалізації прав і свобод громадян, задоволення їх потреб та інтересів. Процедура громадського контролю містить комплекс форм і методів його здійснення відповідно до завдань та характеру згаданих вище компонентів.

1. Про затвердження Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: Указ Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021. *Офіційний вісник Президента України*: офіційне видання від 22.06.2021. № 17 Стор. 29. Ст. 836.

2. Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

3. Проект Закону України «Про громадський контроль» від 13.05.2015 № 2737-1. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH2411AA>.

4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII: *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст.545.

Тетяна ЖЕГЛІНСЬКА
старший викладач кафедри
теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОНЯТТЯ ПРАВО НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ В СУЧАСНІЙ ПРАВНИЧІЙ НАУЦІ

При підготовці тез цієї доповіді визначено за мету з'ясувати та розкрити поняття права кожного на медичну допомогу.

У системі особистих немайнових прав, особливе місце займає право на

отримання якісної медичної допомоги. А саме, право кожного на медичну допомогу відображено та закріплено в Ч. 1 ст. 49 Конституції України, що «кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування» [1].

Нормативна дефініція термінопоняття «медична допомога» сформульована суб'єктом законотворчості в такий спосіб: це діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями й патологічними станами, а також вагітністю та пологами ("Zakon Ukrainy", 1992).

Аналіз трактування слова «допомога» та судження законодавця про медичну допомогу засвідчують такі притаманні їй риси: 1) це діяльність, суб'єктами якої можуть бути лише професійно підготовлені медичні працівники; 2) напрямками медичної допомоги є профілактика і діагностика захворювань, лікування хворих, реабілітація фізичних осіб у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями й патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами [2. с. 59].

Саме медична допомога - є комплексом діагностичних і лікувальних заходів, спрямованих на встановлення діагнозу захворювання або стану, усунення або зменшення симптомів у хворого, нормалізацію життя, поліпшення або відновлення здоров'я. .

Конституційний Суд України в своєму рішенні від 25 листопада 1998 року № 15-рп/98 (справа про платні медичні послуги) зазначив, що зміст поняття «медична допомога» Конституція України не розкриває. Немає його визначення також в Основах законодавства про охорону здоров'я та інших нормативних актах. Проте у медичній науці поняття «медична допомога» переважно охоплює лікування, профілактичні заходи, які проводяться під час захворювань, травм, пологів, а також медичний огляд та деякі інші види медичних робіт. Зміст же близького до «медичної допомоги» поняття «медична послуга» до цього часу залишається не визначеним не тільки в нормативних актах, а й у медичній літературі. Таким чином, Конституційний Суд України констатував факт відсутності визначень поняття «медична послуга». На жаль, на нормативному рівні дане питання досі не врегульоване [3].

Поняття медичної допомоги – це один із напрямів соціальної політики, основною метою якого є створення умов для розробки та реалізації соціальної політики у сфері медичного обслуговування та забезпечення права на медичне обслуговування для всіх видів медичної допомоги.

Аналіз наведеного тлумачення терміну «допомога» та судження законодавця у сфері надання медичної допомоги вказують на такі властиві їй ознаки: 1) це діяльність, предметом якої може займатися лише медичний персонал; 2) Сфери медичної допомоги - це профілактика захворювань, діагностика захворювань, лікування хворих і реабілітація людей після захворювань, травм, отруєнь і захворювань, а також пов'язаних з вагітністю

та пологами.

Отже, медична допомога - це вид професійної або господарської діяльності медичних закладів (організацій), фізичних осіб-підприємців, які здійснюють спеціальні дії, пов'язані зі здоров'ям (що призводять до поліпшення стану здоров'я, загальний стан, діяльність окремих органів чи систем організму людини), або для досягнення конкретної естетичної зміни зовнішнього вигляду.

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Жеглінська Т. О. Зміст поняття «право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування»: постановка проблеми *Naukovij visnik Nacional'noi akademii vnutrisnih sprav*. 2019. № 4 (113) С. 59.

3. Медичні послуги в Україні. URL: <https://jurist-blog.com.ua/medichni-poslugi.html>.

Вадим МАЛЬЦЕВ

викладач кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Конституційне право людини на достатній життєвий рівень є одним із основних соціальних прав, його дотримання є одним із пріоритетних напрямів діяльності для більшості сучасних соціальних держав. Дане право є основою реалізації усіх інших соціальних права, що дозволяє нам висувати тезу про інтегруючий характер права на достатній життєвий рівень. Державне гарантування даного права є важливим елементом процесі забезпечення конституційних прав і свобод людини і громадянина, та посідає важливе місце в державній політиці щодо захисту прав людини. Така ситуація обумовлена тим, що розвиток людини та ефективна реалізація її потенціалу стає можливою лише за наявності сприятливих умов життя. Людський ресурс виступає основною рушійною силою успішного розвитку країни: від рівня правової культури, освіченості, тривалості життя громадян, та інших факторів багато в чому залежить стан економіки країни. Таким чином стає очевидним той факт, що розвиток соціального капіталу є першочерговим завданням будь-якої держави, від успішного виконання якого багато в чому залежить її мабутнє. З цього погляду доцільно навести позицію Даніеля Фарбера, який вважає, що дотримання прав людини може посприяти